

Finansprofessor Richard Priestley har kommet med kross kritikk av Oljefondets rapportering. Nå skal han gi råd om hvordan dette kan gjøres bedre. Foto: Thomas Haugersveen

Kritiker sa ja likevel

Først takket han nei, men nå har Oljefondets argeste kritiker ombestemt seg og takket ja til å bli med i ekspertgruppen som skal gi råd om rapportering.

OLJEFONDET

Åshild Langved og Espen Linderud
Oslo

Finansprofessor Richard Priestley på Handelshøyskolen BI har nå sagt ja til å være med i ekspertgruppen sentralbanksjef Øystein Olsen er i ferd med å etablere. Denne gruppen skal gi råd til hovedstyret i Norges Bank om hvordan Norges Bank Investment Management (NBIM), som forvalter Oljefondet bør rapportere avkastning og risiko.

- Etter å ha tenkt mer på dette og etter klargjøring av gruppens rolle, føler jeg det er riktig av meg

Oljefondet

- Statens pensjonsfond utland, Oljefondet, er på rundt 7000 milliarder kroner fordelt på aksjer, obligasjoner og eiendom.
- Etablert i 1998 for å sikre langsiktig forvaltning av statens oljeinntekter.
- Forvaltes av Norges Bank Investment Management (NBIM).
- Årlig avkastning på 6,04 prosent i snitt siden oppstart, noe som er 0,26 prosentpoeng bedre enn referanseindeksen før kostnader.

Dette er saken

- Oljefondet har fått kritikk for selektiv rapportering, manglende rapportering av resultat justert for risiko og for labre resultater på veddemålene i aksjemarkedet.
- Oljefondet har varslet økt rapportering. Finansdepartementet har etterlyst det samme.
- Departementet har etterlyst en oppsplitting av hva de ulike forvaltningsstrategiene, inkludert aksjeplukkingen, bidrar med.

å delta i diskusjonen om et tema der jeg har vært kritisk til NBIM. Etter å ha endret på noen av mine

DN Tirsdag

arbeidsforpliktelser, har jeg nå tid til å gjøre dette, og håper at mine synspunkter vil forbedre rappor-

teringen av fondets prestasjoner. Jeg føler dette er av flere essensielle saker NBIM må ta tak i for å være transparent i sin rapportering, sier Priestley.

- Jeg er glad for at Richard Priestley takker ja til å delta i ekspertgruppen, sier sentralbanksjef Øystein Olsen.

Risiko og kostnader

Oljefondet, verdens største statlig fond som er på mer enn 7000 milliarder kroner, har fått pepper for selektiv rapportering, misvisende rapportering og manglende resultater fra aksjeplukkingen eller veddemålene i aksjemarkedet.

Priestley har stått i første rekke for denne kritikken. Kritikken og debatten dreier seg kort og godt om følgende:

- Har Oljefondet klart å oppnå en avkastning som er bedre enn referanseindeksen, handlelisten med aksjer og obligasjoner som Finansdepartementet fastsetter, justert for risikoen som tas og etter kostnader?

Kostbare veddemål

Oljefondet har siden oppstart levert en avkastning som årlig er 0,26 prosent bedre enn referanseindeksen det måles mot.

Fondet har flere strategier for å

få en avkastning som er bedre enn indeksen. Fondet låner ut aksjer og obligasjoner, det høster såkalte systematiske risikopremier og det driver det som kalles aktiv indeksering, en optimalisert indeksforvaltning som tar hensyn til fondets særtrekk, som størrelse og langsiktighet.

Denne delen av Oljefondets strategi er relativt ukontroversiell. Det som er mer kontroversielt, er aksjeplukkingen. Her tar Oljefondet posisjoner i selskaper som det mener er feilpriset. Selv om aksjeplukkingandelen av Oljefondet er relativt beskjeden, anslagsvis 400 milliarder kroner eller ti prosent av aksjeporteføljen, utgjør denne delen grovt anslått halvparten av totalkostnadene, rundt 13 milliarder kroner.

I dag er det ingen utenfor NBIM - hverken hovedstyret i Norges Bank som skal kontrollere fondet, Finansdepartementet eller offentligheten - som aner noe om dette er vel anvendte eller bortkastede penger.

ashild.langved@dn.no
espen.linderud@dn.no

Se også
Side 34

